

ROMÁNIA ÉS MAGYARORSZÁG A SZIGETORSZÁGBAN ÉLŐ ÁLLAMPOLGÁRAI MIATT IS FIGYELMET FORDÍT A BREXITRE

Veszít vonzerejéből Nagy-Britannia

Teljesen kiszámíthatatlanná vált Nagy-Britannia távozása az Európai Unióból. A Brexit értelem szerűen aggasztja az ott dolgozó uniós állampolgárokat, így a Romániából és Magyarországról távozókat is. Elemzőket kérdeztünk arról, mit tesz a két állam diplomáciája a jelenlegi kényes és bizonytalan helyzetben.

» PATAKYISTVÁN

Másodszorra sem sikerült elfogadtatni a londoni alsóházban az előre hozott parlamenti választásokról beterjesztett miniszterelnöki kezdeményezést, mivel a kedd hajnali szavazáson nem gyűlt össze az indítvány jóváhagyásához előírt kétharmados többség. A hétfőn kezdődött, kedd hajnalba nyúló vitanappal véget ért a brit parlament jelenlegi ülészsaka, és október 14-én, az új kormányprogramot ismertető királyi beszéddel kezdődik a következő törvényhozási évad.

Akcióban Boris Johnson

Boris Johnson miniszterelnök először múlt szerdán jelentette be, hogy előre hozott választások kiírását kezdeményezi október 15-ére, miután az alsóház elfogadta azt a törvénytervezetet, amely elvben megtiltja a konzervatív párti brit kormánynak Nagy-Britannia megállapodás nélküli kiléptetését október végén az Európai Unióból. Az MTI tájékoztatása szerint a törvény lényege az, hogy ha október 19-ig a parlament nem járul hozzá egy új Brexit-megállapodáshoz, és ahhoz sem, hogy a brit EU-tagság megállapodás nélkül szűnjön meg, Johnsonnak kezdeményeznie kell az EU-nál az október 31-én esedékes kilépés elhalasztását három hónappal, vagyis 2020. január 31-ig. A törvény még azt is előre meghatározza, hogy Johnsonnak milyen szövegezésű levélben kell kérnie a Brexit halasztását az uniós állam- és kormányfők alkotta Európai Tanács elnökétől. A kilépés további, immár harmadik halasztásának jóváhagyásához az Európai Tanács egyhangú döntése szükséges.

Boris Johnson az utóbbi hetekben azonban többször is határozottan leszögezte, hogy semmilyen körülmények között nem hajlandó kezdeményezni az EU-nál a kilépés elhalasztását, és az Egyesült Királyság október 31-én mindenképpen távozik az EU-ból, akár lesz addig új Brexit-megállapodás, akár nem. A brit kormányfő ezt az álláspontját a kedd hajnali szavazás után is megerősítette, jóllehet az elmúlt napokban több vezető jogi

A Londonban dolgozó magyarokat és románokat várhatóan nem érinti hátrányosan a Brexit

szakértő is úgy nyilatkozott, hogy Johnson akár börtönbe is kerülhet, ha nem hajlandó betartani a rendezetlen Brexit tiltó, az uralkodó formális jóváhagyásával hétfőn életbe lépett törvényt. Johnson szerint azért lett volna fontos az október közepi választási időpont, mert így fel lehetett volna oldani a jelenlegi parlamenti patthelyzetet a Brexit szempontjából döntő fontosságú, október 17-én kezdődő EU-csúcs előtt. Az ellenzék egységesen és következetesen hangoztatott álláspontja szerint azonban nem elfogadható az előre hozott választások kiírása mindaddig, amíg a rendezetlen Brexit lehetősége – amelyet Boris Johnson nem hajlandó kizárni – végleg le nem kerül a napirendről.

Pánikkeltés, csökkenő migráció

A brit ellenzéki pártok elsősorban attól tartanak, hogy ha októberre választást írnak ki, és azt a Konzervatív Párt – amelynek jelenleg nincs többsége az alsóházban – megnyeri, Johnson visszavonatná az új parlamenttel a rendezetlen Brexit tilalmáról szóló törvényt. Elemzők szerint bár a pánikkeltés teljes fordulatszámom zakatol, áruhiánnyal, tüntetésekkel, gazdasági összeomlással riogatva a tárgyalás nélküli, úgynevezett „kemény Brexit” esetére, Johnson támogatottsága jelentős. A britek többsége benne látja azt a vezetőt, akinek van konkrét elképzelése, és képes is megvalósítani azt, lezárva a sodródás és tehetetlenkedés kétévnyi idegtépő időszakát, amely nemcsak a briteknek, de az európai partnereknek is rengeteg kárt okozott.

Gazdasági szakértők arra számítanak, hogy a kelet-közép-európai régió országai közül a Nagy-Britanniába irányuló kivándorlás csökkenni fog a Brexit után. A legtöbb bevándorló eddig Lengyelországból érkezett az Egyesült Királyságba, becslések

szerint egymillió fő. Romániából a hivatalos brit statisztika alapján közel 450 ezren élnek a szigetországban, ahol majdnem százezerre tehető a magyar állampolgárok létszáma. Ezeknél a számoknál ugyanakkor számolni kell azzal, hogy sokan nincsenek hivatalosan nyilvántartva. A Brexitről szóló brit szavazás óta érezhetően csökkent a migráció mértéke, azonban szakértők szerint a régióból származó külföldiek többsége a kiválás után is szeretne az Egyesült Királyságban élni.

Fegyvervásárlás a jó viszonyért?

Az ott élők számára nem mellékes, hogy a jelenlegi bonyolult helyzetben védi-e, s ha igen, miként teszi az országuk, amelyhez állampolgárságuk alapján jelenleg is tartoznak. Barabás T. János, a budapesti Külügyi és Külgazdasági Intézet vezető elemzője lapunk megkeresésére emlékeztetett, Klaus Johanniss államfő a román állampolgárok érdekeinek védelmére kérte nemrég egy telefonbeszélgetés során Boris Johnson, azzal érvelve, hogy az EU-ban élő britek számára is el kell kerülni jogaik csorbítását, és a kölcsönösség elvét lehetne érvényesíteni. Johnson álláspontja szerint a romániaiak Brexit utáni jogai kiemelt téma kormánya számára. A román elnöki hivatal közleménye szerint Johanniss felajánlotta a több mint tízéves stratégiai partnerség megújítását elsősorban gazdasági és biztonsági területen. A brit kormány közleményére, miszerint már az idei év végén, az Unióból való kilépés után korlátozzák az idegenek mozgásszabadságát, Románia londoni nagykövete úgy reagált, hogy „semmi sem változik”, honfitársai továbbra is az Egyesült Királyságban tartózkodhatnak, csupán útlevelel-ellenőrzés lesz. Három hónapnál hosszabb tartózkodásra vízumot kell majd kérni.

„Tavaly még a visegrádi négyekkel való közös lobbizást szerette volna Bukarest ez ügyben, de ez kikerült a román külpolitika üzeneteiből. Tekintve a román hadibeszerezési terveket, Johanniss elnök briteknek szóló üzenete burkoltan arra is utalást tesz, hogy fegyverzetet vásárolnának, ha kedvezően alakulnak a kapcsolatok” – mondta a kolozsvári származású szakértő. Mint fogalmazott, Románia magányosan lobbizik a szokásos érvekkel: az ország stratégiai fontossága, kedvező üzletek, politikai ba-

rátság. „Ez viszont inkább az 1990-es évek hatalmi technikájára emlékeztet” – tette hozzá Barabás T. János.

Szükség van a munkavállalókra

Deák Dánielt, a budapesti XXI. Század Intézet vezető elemzőjét arról kérdeztük, miként próbálja Magyarország alakítani a kapcsolatait az Unióból távozni készülő Nagy-Britanniával. Elmondta, Magyarország szeretne a lehető leginkább felkészülni a britek kilépésére, s ezt jól mutatja, hogy Takács Szabolcs személyében külön Brexit-ügyi miniszteri biztos tevékenykedik, akinek az a feladata, hogy kövesse az eseményeket Nagy-Britanniában, és felkészítse a kormányt, illetve Magyarországot az esetleges következményekre. „Mivel Nagy-Britannia az egyik legnagyobb európai gazdaság, és nagyon sokan dolgoznak ott más európai országokból – köztük sok magyar is –, így sem a briteknek, sem a többi uniós tagállamnak nem érdeke a megállapodás nélküli kilépés. Boris Johnson eltökélt szándékai ellenére most arra van a legnagyobb esély, hogy további halasztást fognak kérni a britek, ráadásul egy újabb kormányválság előre hozott választást is eredményezhet. Ebben az esetben még az is elképzelhető, hogy a Munkáspárt nyer, és végül nem fognak kilépni az Európai Unióból” – válaszolta röviden a

» Romániából a hivatalos brit statisztika alapján közel 450 ezren élnek a szigetországban, ahol majdnem százezerre tehető a magyar állampolgárok létszáma. Ezeknél a számoknál ugyanakkor számolni kell azzal, hogy sokan nincsenek hivatalosan nyilvántartva.

helyzetet a szakértő. Mint hangsúlyozta, a cél az, hogy Magyarország minden eshetőségre felkészüljön, a legrosszabb forgatókönyv pedig a megállapodás nélküli kiszakadás. Ebben az esetben sem fognak ugyanakkor a magyar munkavállalók semmilyen azonnali következménnyel vagy hátránnyal szembesülni, hiszen a briteknek szükségük van rájuk, így tovább tudnak majd dolgozni, a brit kormány többször megígérte: ugyanolyan jogokat biztosítanak az uniós munkavállalóknak, mint ami eddig is megillette őket.

Sokan hazaköltöznek

Deák Dániel szerint hosszú távon viszont arra lehet számítani, hogy a magyarok számára a brit munkavállalás egyre kevésbé lesz csábító, aminek a jelei most is megmutatkoznak. „A legfrissebb statisztika alapján már egyre kevesebben keresnek külföldön munkát, ráadásul a dinamikus erősödő magyar gazdaságnak és növekvő béreknek köszönhetően sokan úgy döntenek, hogy a pár éves brit munkavállalást követően inkább hazaköltöznek. A magyar gazdaság az elmúlt kilenc év kormányzati teljesítményének köszönhetően stabil, így a britek kilépéséből fakadó gazdasági hátrányok nem fogják olyan látványosan érinteni az országot, mint például a jelenleg stagnáló németeket, akiknek a nagy kitétség miatt komoly problémát jelenthet majd az, ha egyik napról a másikra elszakadnak a brit piacoktól” – fogalmazott az elemző.

» Törvénytörtént a skót bíróság szerint

Törvénytörténtnek minősítette tegnapi végzésében a brit parlamenti ülészsak lezárását a polgári peres ügyekben illetékes legfőbb skóciai bíróság. Az Edinburghban ülésező Court of Session háromtagú fellebbviteli fórumának határozata szerint Boris Johnson azzal a céllal kezdeményezte az uralkodónál a londoni alsóház ülészsakának berekesztését, hogy akadályozza a brit parlament tevékenységét, így a kezdeményezés jogsértő volt. A bírói testület szerint ennek alapján a brit kormányfő által a parlamenti ülészsak berekesztéséről II. Erzsébet királynőnek adott indoklás, valamint az ülészsak ezt követő lezárása is törvénytört volt, így a parlamenti ülés berekesztéséről hozott döntés érvénytelen. A Downing Street a skóciai bíróság határozata után bejelentette: fellebbezést nyújt be a brit legfelsőbb bírósághoz.